



Krzysztof Penderecki świętuje

2018-11-24

W sobotę, 24 listopada o godz. 17.30, czyli pół godziny przed koncertem dedykowanym Krzysztofowi Pendereckiemu z okazji jubileuszu 85-lecia jego urodzin, odbędzie się uroczystość odsłonięcia tablicy pod dębem burgundzkim, zasadzonym przez kompozytora na Plantach w 2013 roku. Tablicę zaprojektowaną przez prof. Jana Tutaję z krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych odsłoni sam maestro Penderecki. Drzewo Pender rośnie nieopodal Filharmonii Krakowskiej, przy fontannie Fortepian Chopina wg projektu Marii Jaremy.

Z okazji rocznicy 85. urodzin maestro Krzysztofa Pendereckiego, Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie dedykuje dostojnemu jubilatowi najbliższe koncerty oratoryjne w dniach 23 listopada i 24 listopada. Zespoły Filharmonii Krakowskiej pod batutą amerykańskiego dyrygenta Johna Axelroda wykonają między innymi dwa dzieła mistrza, powstałe w różnych okresach twórczości – „Adagietto z Raju utraconego” oraz „Koncert podwójny na skrzypce i wiolonczelę”, z Martą Kowalczyk i Mają Bogdanović w partiach solowych.

„Raj utracony” powstał przed czterdziestoma laty na zamówienie „Lyric Opera” w Chicago dla uczczenia 200. rocznicy ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych. Dzieło oparte na słynnym poemacie Johna Milтона podejmuje temat biblijnej historii stworzenia i upadku pierwszych ludzi. Penderecki świat Boga i Szatana skonstrastował we współbrzmieniach harmonii, będących muzycznym odzwierciedleniem antonimów dobra i zła, ładu i anarchii. Liryczne „Adagietto” z tej opery wykonywane jest często jako utwór samodzielny, w roku 2006 doczekało się także wersji na rożek angielski i orkiestrę smyczkową.

„Koncert podwójny na skrzypce, altówkę (wiolonczelę) i orkiestrę” z 2012 roku zadedykowany został wybitnemu skrzypkowi i altowiolistce Julianowi Rachlinowi i z jego udziałem prawykonany w tym samym roku wraz z Janine Jansen w partii solowej skrzypiec. W Filharmonii Krakowskiej w charakterze solistek wystąpią: skrzypaczka Marta Kowalczyk – koncertmistrzyni Orkiestry Symfonicznej w Bazylei, zwyciężczyni międzynarodowych konkursów w Belgradzie, Bled (Słowenia), czy nagrody specjalnej w Qingdao w Chinach; oraz altowiolistka Maja Bogdanović, artystka, która prawykonywała dzieła wielu kompozytorów współczesnych, w tym Krzysztofa Pendereckiego, z okazji którego 80. urodzin występowała na specjalnym koncercie w Warszawie, u boku Jurija Baszmeta, Juliana Rachlina i Barry’ego Douglasa.

Program koncertów uzupełniają utwory bliskie dyrygentowi choćby przez wzgląd na kraj, z jakiego się wywodzi. Usłyszymy bowiem Suitę symfoniczną „On the Waterfront” (Na nabrzeżach), napisaną przez Leonarda Bernsteina jako ścieżka dźwiękowa do słynnego filmu Elii Kazana pod tym samym tytułem, nagrodzonego aż ośmioma Oskarami i Złotym Globem. Bernstein, którego stulecie urodzin obchodzimy w tym roku, jako kompozytor, dyrygent i popularyzator muzyki wywarł wielki wpływ na kształt kultury muzycznej Stanów Zjednoczonych XX wieku. Axelrod miał ten niezwykły zaszczyt, że w wieku 16 lat został jego uczniem, stąd prawdopodobnie jego muzyka jest mu szczególnie bliska.

Repertuar domyka „Adagio na smyczki” Samuela Barbera z 1936 roku, utwór wykonywany m.in. w ramach ceremonii pogrzebowych wielkich postaci Ameryki, takich jak prezydenci Roosevelt i Kennedy czy Alfred Einstein. W 1976 roku powstała wersja do tekstu „Agnus Dei” na ośmiogłosowy chór i ona właśnie wykonana zostanie podczas koncertów w Filharmonii Krakowskiej.